

Најаву председника Србије Александра Вучића да ће предлог о решавању косовског питања бити представљен јавности у марту дипломатски извори Данаса незванично тумаче пре свега као наговештај да ће та тема бити спојена са променом Устава Србије.

Наши саговорници указују да би то подразумевало промену преамбуле у којој се наводи да је КиМ "саставни део територије Србије" и да има "суштинску аутономију у оквиру суверене државе Србије".

Међутим, како наводе, преамбула може остати у неком облику, али не и члан 8 Устава у којем се истиче да је територија Србије "јединствена и недељива", а граница је "неповредива". Такође, они напомињу да је чланом 182 Устава прецизирано да ће "суштинска аутономија" КиМ бити уређена посебним законом, који се доноси по поступку за промену Устава, али тај закон није усвојен од усвајања Устава 2006. године. Ови делови морају бити промењени као нужан услов за чланство у ЕУ. Промену Устава, међутим, могли би једино да одложе ванредни парламентарни избори, за које не постоје ваљани политички разлози. То би онда било схваћено, истичу наши саговорници, као намерно успоравање евроинтеграције од стране Београда.

"Српске власти најавиле су да ће нацрт новог Устава бити завршен до краја ове године, то је захтев и ЕУ, и очекује се да ће референдум о томе бити организован у прва три месеца 2018, највероватније у марту. Стога, не чуди најаву председника Вучића да ће тада бити обелодањен и предлог о Косову", истичу извори Данаса.

Представници дипломатских кругова тврде да су и Београд и Приштина суочени са све већим притиском међународне заједнице да у наредне две до три године постигну правно обавезујући споразум о нормализацији односа, који "не мора да подразумева формално признање Косова од стране Србије".

"Постоји могућност да ће споразум, макар у кратком року, подразумевати компромис Београда и Приштине да Косово добије чланство у међународним организацијама, укључујући Уједињене нације, у замену за непризнавање Косова од стране Србије. То би значило да се Србија обавезе да неће лобирати нити гласати против чланства Косова у међународним организацијама, баш као што су се Београд и Приштина обавезали Бриселским споразумом из 2013. да неће ометати међусобне перспективе за интеграцију у ЕУ. Мада косовски политичари јавно говоре да је неопходно да Србија призна независност Косова, у неформалним разговорима може се чути да би чланство Косова у главним међународним организацијама било прихватљиво решење у замену за

непризнање", кажу наши саговорници.

Поједини извори са међународне сцене наводе и да Београд и Приштина различито виде рок у којем треба постићи правно обавезујући споразум, односно да Приштина сматра да су две године довољне за договор, док Београд заступа став да је потребно преговарати и дуже, од шест до десет година.

Као предуслов за постизање правно обавезујућег споразума истиче се и формирање заједнице српских општина, о чему је постигнут договор априла 2013, али још није спроведен. Подсетимо, Приштина сматра да ЗСО треба да буде нека врста невладине организације која ће промовисати сарадњу међу десет општина са српском већином у областима образовања, здравства, руралног и урбаног планирања и економског развоја, али тако да не преузме надлежности у овим доменима од општина, већ само да их допуни, док српски званичници желе да ЗСО постане политичко тело с овлашћењима да доноси одлуке у наведеним доменима.

Председник Србије је за Новости изјавио да је "реално да са предлогом за Косовом изађемо у марту следеће године", наглашавајући да ће то бити "решење које захтева компромисе са обе стране и које ће бити нападнуто са свих страна".

Према нашим саговорницима, да ли ће бити промена Устава и да ли ће решење за Косово бити представљено као болни компромис - неблокирање у међународним организацијама уз изостанак формалног признавања (Београд) и коначно успостављање ЗСО (Приштина), видеће се колико у децембру. За тада је европска комесарка Федерика Могерини најавила нови круг разговора у Бриселу, и очекује се да ће Вучић и косовски председник Хашим Тачи тај састанак домаћој јавности представити као драматичан и изузетно тежак.

Влада формирала Радну групу

Влада Србије саопштила је да је на јучерашњој седници усвојена Одлука о образовању Радне групе за пружање подршке вођењу унутрашњег дијалога о КиМ. "Задатак Радне групе јесте да пружа подршку надлежним органима, организацијама и телима у процесу вођења унутрашњег дијалога о КиМ, као и да прати и координира активности које

надлежни органи државне управе предузимају у процесу вођења унутрашњег дијалога о Космету. За председника Радне групе, у чији рад ће бити укључена сва министарства, именован је директор Канцеларије за КиМ Марко Ђурић", наводи се у саопштењу.

(Данас)